

Toelichting 3.7 Regeling Niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap

Met de 'Regeling niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap' wordt fors ingezet op de verbetering van de kwaliteit van het agrarisch natuurbeheer door uitvoering van versterkende inrichtingsmaatregelen in Overijssel.

Artikelgewijze toelichting

Subsidiabele activiteit (artikel 3.7.2)

Hieronder volgt een toelichting op de thema's:

- a. Open grasland weidevogels:
 - versterken plas-dras: betreft het nemen van inrichtingsmaatregelen (bijvoorbeeld afdammen sloot, plaatsen stuw, grondverzet) en/of de aanschaf van materiaal (bijvoorbeeld pompen) om in het voorjaar (half februari tot half april/half mei/half juni) percelen plas-dras (5-10 cm water op maaiveld) te zetten. Deze plas-dras percelen hebben een sterk aantrekkende werking voor weidevogels (voedsel, rust, foerageer- en broedgebied). De aanleg van plas-dras-percelen moet wel zodanig plaatsvinden dat er samenhang is met direct aanliggende percelen met een rustperiode (vanaf 1 april tot minimaal 1 juni) (versterking beheer weidevogelmozaïek). Doordat de grasgroei hier later op gang komt, zijn dit vaak ook belangrijke opgroeigebieden voor weidevogelkuikens.
 - verhogen waterpeil: betreft inrichtingsmaatregelen (bijvoorbeeld afdammen sloot, plaatsen stuw, grondverzet) en/of de aanschaf van materiaal (bijvoorbeeld pompen) om het waterpeil lokaal te verhogen (10-30 cm beneden maaiveld) in het voorjaar (circa half februari tot circa 1 juni). Een hoger waterpeil heeft een sterk aantrekkende werking voor weidevogels (foerageer- en broedgebied). Doordat de grasgroei hier later op gang komt, zijn dit vaak ook belangrijke opgroeigebieden voor weidevogelkuikens. De locaties met maatregelen zijn bedoeld ter versterking beheer weidevogelmozaïek.
- b. Droge dooradering amfibieën: betreft aanleg en inrichting van poelen voor amfibieën, in samenhang met andere poelen ter versterking van een levensvatbare populatie van amfibieën (o.a. kamsalamander, boomkikker, knoflookpad) conform de doelsoorten benoemd in het Natuurbeheerplan Overijssel 2016 (verder: Natuurbeheerplan).
- c. Droge dooradering landschap: maatregelen voor kwaliteitsverbetering van botanisch beheer (bijvoorbeeld vernattings- of verschralingmaatregelen) en aanleg van landschapselementen (bijvoorbeeld houtwal), ter versterking van, en in samenhang met, de bestaande natuur- en landschapsstructuur, die een bijdrage leveren aan de verbetering van leefomstandigheden van doelsoorten van droge dooradering in het Natuurbeheerplan.
- d. Open akkerland: inrichtingsmaatregelen ter versterking van het beheer in samenhang met bestaand akkerbeheer.
- e. Maatregelen ter voorkoming predatie (vraat legsels en kuikens weidevogels): bij uitzondering kunnen bij een hoge predatiedruk (o.a. de vos) lokaal rijke weidevogelpercelen worden uitgerasterd, zodat de overlevingskansen van legsels en kuikens fors toenemen.

Aanvrager (artikel 3.7.3)

De Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer (SRNL) Overijssel 2016 regelt de subsidie voor de provinciale invulling van de het Agrarisch Natuur- en Landschapbeheer 2016. Het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016 gaat uit van een collectieve aanpak en de inzet van agrarisch natuur- en landschapsbeheer op de meest kansrijke gebieden. Voor het agrarisch natuurbeheer zijn de beleidsdoelen biodiversiteit en water gekoppeld aan de agrarische leefgebieden.

De kern van voornoemd subsidiestelsel is dat er meer focus en samenwerking komt in het agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dit leidt tot professionalisering en een grotere effectiviteit en efficiëntie door intensiever in te zetten op de meest kansrijke gebieden voor agrarisch natuurbeheer en door een meer samenhangend collectief beheer. Door een grotere verantwoordelijkheid voor de invulling van de natuurdoelen bij collectieve subsidieaanvragers neer te leggen groeit de motivatie om een optimaal resultaat te bereiken. Omdat Provincies en het ministerie van Economische Zaken hiermee het vertrouwen aan de collectieven geven, heeft de provincie ervoor gekozen de collectieven als aanvragers voor deze regeling aan te wijzen.

Agrarische collectieven (samenwerkingsverbanden) worden eindbegunstigde van de subsidie en worden in dat kader onder andere verantwoordelijk voor de subsidieaanvraag en de afspraken met hun deelnemers. Het agrarisch collectief ziet toe op de uitvoering, controleert, sanctioneert zo nodig en regelt de betalingen voor de deelnemers. Het collectief ontlast de individuen en is nodig voor een versterking van de effectiviteit van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Indieningvereisten (artikel 3.7.4)

- a. Een beschrijving van bijvoorbeeld de ondergrond, hydrologie, flora en fauna en landschap.
- f. Een kopie van het contract voor agrarisch natuurbeheer dat voor het betreffende perceel is afgesloten tussen aanvrager en pachter/eigenaar. In het geval dat er een contract wordt gesloten voor beheer nadat de herstel- of inrichtingsmaatregel is uitgevoerd, dient een kopie van een voorlopig beheercontract tussen aanvrager en eigenaar/pachter te worden ingediend.
- g. Hierbij wordt bedoeld op een eigen beschrijving en beoordeling van de mate waarin de herstel- en inrichtingsmaatregel bijdraagt aan agrarisch natuurbeheer, de mate van kosteneffectiviteit van de herstel- en inrichtingsmaatregel en de mate waarin de herstel- en inrichtingsmaatregel bijdraagt aan de versterking van het leefgebied zoals beschreven in het Natuurbeheerplan.

Subsidiabele kosten (artikel 3.7.5)

- a. De kosten van de bouw, verbetering, verwerving of leasing van onroerende goederen. Voorbeelden van deze kosten zijn:
 - o maatregelen voor herstel of aanleg van landschappelijke elementen (o.a. houtwal, singel, poel);
 - o maatregelen gericht op de wijziging van de waterhuishouding (o.a. aanleg plasdras of verhogen waterpeil);

- o grondverzet;
- o afvoer van grond
- o de verwijdering van begroeiing en beplanting;
- b. De kosten van de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties tot maximaal de marktwaarde van de activa. Voorbeelden van deze kosten zijn:
 - o aanschaf van materiaal (o.a. pompen) voor realisatie van plas-dras en/of hoger waterpeil; het aanschaffen van een raster, waarbij voor het uitrasteren van waardevolle weidevogelpercelen bij uitzondering maximaal de materiaalkosten worden vergoed;
- c. De kosten van tweedehands installaties tot maximaal de marktwaarde;
- d. De kosten van adviseurs, architecten en ingenieurs. Voorbeelden van deze kosten zijn:
 - o kosten voor het door derden laten opstellen van het inrichtingsplan;
- e. De kosten van adviezen duurzaamheid op milieu en economisch gebied;
- f. De kosten van haalbaarheidsstudies;
- g. Niet verrekenbare of niet compensabele BTW;
- h. Personeelskosten.
 - o als richtlijn hanteert de provincie een maximum percentage van 20% van de totale subsidiabele kosten conform SRNL2016. De adviescommissie betreft het percentage bij de beoordeling van de projecten.

Hoogte subsidie (artikel 3.7.7)

In dit artikel staat het subsidiepercentage vermeld voor de verschillende subsidiabele activiteiten.

Tendersystematiek (artikel 3.7.9)

In de openstelling van de 'Regeling Niet- productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap' is precies aangegeven welke termijn voor de indiening van aanvragen wordt gehanteerd. De start- en einddatum worden hierbij strikt in acht genomen. Na sluiting van de indieningstermijn worden alle aanvragen door een onafhankelijke adviescommissie beoordeeld en in een bepaalde rangorde op een lijst geplaatst. De plaats in de rangorde wordt bepaald door het aantal punten dat door de adviescommissie aan het project is toegekend.

De systematiek staat niet toe dat na sluiting van de indieningstermijn de aanvragen alsnog worden gewijzigd.

Selectiecriteria (artikel 3.7.9)

- a. **De bijdrage aan de versterking van het betreffende leefgebied**
 - 1. Open grasland
 - hetgeen in geval van open grasland blijkt uit de mate van versterking van het mozaïek voor weidevogels, hetgeen blijkt uit locatie van de inrichtingsmaatregelen ten opzichte van de percelen beheer met een rustperiode. Het uitgangspunt is dat de aanvrager streeft naar een toename van weidevogels (vooral grutto en tureluur) en een hogere reproductie (meer overlevende weidevogelkuikens). Zo hebben plas-dras-plekken en

vernatting van percelen een sterk aantrekkende werking op weidevogels (voedsel, slaappleats), en bieden in combinatie met een late maaidatum, later in het seizoen vaak ook een goede plek voor kuikens om op te groeien.

2. en 3. Droge dooradering (amfibieën en landschap)

- hetgeen in geval van droge dooradering blijkt uit de mate van versterking van het netwerk, hetgeen blijkt uit locatie van de inrichtingsmaatregelen ten opzichte van bestaande elementen (voor nieuwe poelen: afstand tot bestaande poelen).
 - door aanleg van nieuwe poelen, niet te ver van bestaande poelen, kan uitwisseling tussen populaties (van b.v. de kamsalamander) plaatsvinden. Ook kunnen door aanleg van nieuwe poelen bestaande deelpopulaties met elkaar worden verbonden.
 - door aanleg van nieuwe houtwallen kan het bestaande netwerk van houtwallen worden versterkt, of verbindingen worden gelegd tussen bestaande houtwalgebieden.
 - door bijvoorbeeld het aanleggen van flauwe taluds langs sloten in natte graslanden, kan de verscheidenheid aan soorten flink toenemen. Vernattingmaatregelen of het plaatselijk verwijderen van de teelaardelaag kunnen ook bijdragen aan versterking van het botanisch beheer. Deze maatregelen vragen maatwerk.

Het uitgangspunt is dat de aanvrager streeft naar een toename van soorten, en specifiek de doelsoorten zoals deze zijn opgenomen in het Natuurbeheerplan

4. Open akkerland

- de wijze waarop het beheer van het akkerland is vormgegeven, moet leiden tot een beter behoud en toename van de doelsoorten voor open akker (conform Natuurbeheerplan). De wijze waarop het beheer van het akkerland is vormgegeven, moet leiden tot een beter behoud en toename van de doelsoorten voor open akker (conform Natuurbeheerplan). De belangrijkste ecologische eisen van akkersoorten zijn voldoende voedsel en rust- en broedgebieden in de zomer en voldoende voedsel en rustgebieden in de winter. De adviescommissie toetst of een aanvraag (in ecologische zin) voldoende bijdraagt aan het behoud en toename.

5. Maatregelen ter voorkoming predatie

- hetgeen in geval van maatregelen ter voorkoming van predatie, blijkt uit:
 - de tellingen van de afgelopen jaren, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen nesten die zijn verstoord vanwege predatie en nesten die niet zijn verstoord; en
 - de te verwachten verandering cq toename van het aantal niet verstoorde nesten als gevolg van de voorgenomen maatregelen.

b. De kosteneffectiviteit van de maatregel

- de kosteneffectiviteit van de activiteit blijkt uit de verhouding tussen de mate van doelbereik en de hoogte van de kosten. De adviescommissie zal aan de hand van onder meer de volgende vragen de kosteneffectiviteit beoordelen. In welke verhouding staat de gevraagde subsidie tot de totale investering en de projectdoelen? Hoe hoog zijn de totale kosten per hectare per thema als bedoeld in artikel 3.7.2? Hoe is de kostenverhouding tussen de ingediende projecten?. Hoe hoog is het percentage personeelskosten per project?;

Puntenmethodiek (artikel 3.7.10)

Lid 1 De adviescommissie beoordeelt in hoeverre deze keuze bijdraagt aan de doelstellingen uit artikel 3.7.2. Hier is sprake van een maximaal aantal te kennen punten. Een project scoort meer punten naar mate de herstel- of inrichtingsmaatregel beter bijdraagt aan de realisatie van de doelen voor het agrarisch natuurbeheer zoals beschreven in het Natuurbeheerplan. Ook zal de mate van kosteneffectiviteit worden beoordeeld (3.7.9. sub b). De commissie zal een hoger aantal punten toe kennen naar mate er meer wordt bijgedragen aan de versterking van het betreffende leefgebied.

Lid 2 Voor elk project en elk selectie criterium geldt dat een minimum aantal punten dient te worden behaald om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen. Het doel van deze systematiek is om alle projecten onderling te vergelijken en de beste projecten uit het totaalaanbod te selecteren. Als consequentie hiervan bestaat de mogelijkheid dat, indien binnen een tender het subsidieplafond wordt bereikt, de projecten met de lagere scores geen subsidie zullen ontvangen. Mocht het plafond niet worden bereikt dan worden alle projecten, die de minimumscore hebben behaald, gesubsidieerd.

Lid 3 Naast de toegekende punten uit lid 1 zal de adviescommissie vaste aantallen punten toekennen voor de keuze van het thema/de thema's uit artikel 3.7.2. De hoogte van deze punten is afgeleid van de prioriteringsvolgorde voor inzet van beheer zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan.

Lid 4 Alle projecten dienen een minimum aantal punten te behalen om voor subsidie in aanmerking te komen. Voor het totale aantal punten worden de punten uit lid 1 en 3 bij elkaar opgeteld.